

22/1/83

EL LLENGUATGE

Ai, quin patir!

Persones amigues que veuen la televisió —nosaltres ens fem amb tothom— ens han denunciat, en més d'una ocasió, que el llenguatge defectuós d'alguns dels locutors o presentadors que intervenen en els programes catalans arriba a l'extrem gairebé increïble de pronunciar una paraula tan elemental com *ahir* com si fos un monosíl·lab, és a dir, com si es tractés de l'exclamació *ai*. Dit encara d'una altra manera, que en lloc de dir la paraula que designa el dia anterior al d'avui es queixen com si tinguessin mal de queixal. És possible que algú dubti de l'autenticitat d'aquest fet, però nosaltres certifiquem que les persones que ens l'han reportat són veraces, fiables i creïbles.

I què hi podem fer?
¿Explicar que si en una paraula com *ahir* trobem la lletra *h* escrita entre dues vocals, aquestes vocals han de pertànyer necessàriament a síl·labes diferents? ¿Transcriure aquella cèlebre conversa de Fabra en què combatia el criteri dels partidaris de la *h* etimològica, que volien mantenir com a rememoració d'una consonant desapareguda, i en què adduïa l'exemple de *cuina*, mot en què és impossible l'aplicació d'aquell criteri, car l'escriptura de la *h* convertiria aquest bisíl·lab en un trisíl·lab? Tot això no serviria certament de res. No perquè no en farien cas, sinó perquè el que hem dit només és una petita mostra —sempre segons el que ens contem— del grau de degradació, de corrupció i de degeneració a què ha arribat la llengua catalana parlada per alguns locutors (o locutores) de la televisió (i que consti que diem alguns, que no generalitzem). El remei a aquest atemptat tan greu contra la nostra llengua, perpetrat sistemàticament i de conseqüències nefastes, que hauria de desvetllar clams d'indignació i de protesta aïrada de totes les institucions i de tots els estaments del país, només el tenen a mà els mateixos dirigents de la televisió. Ja suposem que hi deu haver facultats de decisió diferents segons els diversos nivells jeràrquics d'aquest organisme. Caldria esperar que en el qui té l'última paraula hi hagués un mínim de sentit de la responsabilitat. Es parla, ara, d'un nomenament immediat per a proveir aquest càrrec. ¿Es decidirà a exigir que els locutors dels programes catalans siguin autènticament professionals? Però la professionalitat no vol dir solament cobrar a fi de mes: comporta exigència, rigor, competència i afany de superació.

Albert Jané